

med repræsentanter for statens jordlovsudvalg.

I overensstemmelse med et ønske, der enstemmigt er fremsat af bestyrelsen for den nævnte sammenslutning af menighedsråd og menighedsrådsmedlemmer har man ikke foreslået nogen direkte ændring i lov nr. 283 af 30. juni 1922, men nøjes med at foreslå denne lovs bestemmelser suppleret med nye bestemmelser, der giver et bedre grundlag for forhandlinger med menighedsrådene, og hvorved man også søger i nogen måde at imødekomme et af repræsentanter for de sønderjyske menighedsråd fremsat krav om „værdifast erstatning“ i tilfælde hvor præsteembederne afgiver jord til udstykningsformål. I sidstnævnte henseende henvises til den foreslåede bestemmelse om tilskud til opførelse eller modernisering af avlsbygninger, hvorved udnyttelsesmulighederne for det ved præsteembedet efter udstykningen tilbageblivende areal forøges, og bestemmelserne om en tillægsydelse, der udover jordrenten kan pålægges parcellerne og eventuelt statskassen i en nærmere fastsat række.

Endvidere har man, for også herved at imødekomme menighedsrådene, foreslået nedsat et udvalg, hvori den forannævnte sammenslutning skulle repræsenteres, hvorved det tillige søges opnået at inddrage menighedsrådene i et positivt samarbejde allerede ved udstykningernes forberedelse.

Endelig har man ved forslaget søgt at tilvejebringe så gode betingelser som muligt for gennemførelse af mageskifter med det formål at fremme oprettelsen af mindre landbrug og at skaffe tillægsjord til sådanne landbrug m. m., idet det særligt af repræsentanter for statens jordlovsudvalg er fremhævet, at en udstykning af de til præsteembederne i de sønderjyske landsdele henlagte jorder kun vil kunne komme til fuld nytte, såfremt der først gennem mageskifter kan tilvejebringes en mere hensigtsmæssig jordfordeling. Man har iøvrigt også taget i betragtning, at der gennem mageskifte, hvorved præsteembederne erhverver jord, der ikke egner sig til udstykning, på bedste måde vil kunne ydes den ønskede „værdifaste erstatning“, således at det også af denne grund i mange tilfælde må anses for ønskeligt at få gennemført mageskifte.

Iøvrigt henvises til de bemærkninger, der nedenfor er gjort til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Man har fundet det rigtigst at indlede med en bestemmelse, som korteligt nævner

hensigten med lovens bestemmelser og den økonomiske basis for lovens gennemførelse. Det er meget vanskeligt på forhånd at skønne over de udgifter, der årligt vil medgå, bl. a. også fordi udgifterne i væsentlig grad vil afhænge af, i hvilket omfang menighedsrådene vil benytte muligheden for mageskifte med plantagearealer og lignende, der ikke egner sig til udstykning, men man vil antage, at udgifterne må kunne holdes indenfor det i bestemmelsen anførte maksimumsbeløb for hvert enkelt år.

Til §§ 2 og 3.

Med hensyn til det foreslåede udvalg henvises til de foranstående indledende bemærkninger, idet tilføjes, at det har været hensigten, at det pågældende udvalg skal have en ret selvstændig stilling og specielt også på eget initiativ kunne foretage alle fornødne forberedelser til gennemførelse af de enkelte udstykninger og herunder specielt påtage sig de mundtlige forhandlinger med de enkelte menighedsråd og andre lokalt interesserede, herunder bl. a. også de lokale repræsentanter for statens jordlovsudvalg, tremandsudvalgene m. fl.

Man har ikke fundet det nødvendigt at give detaillerede regler herom, idet det formentlig vil være rimeligt at overlade det til udvalgets eget skøn — eventuelt efter nærmere direktiver fra ministeriet — at afgøre, hvorledes fremgangsmåden bør være i det enkelte tilfælde.

Til § 4.

Den i stk. 1 omhandlede bestemmelse skyldes ønsket om at formå menighedsrådene til i størst muligt omfang at fastsætte den ydelse, der skal udredes af de jorder, der kommer til udstykning, på samme grundlag som jordrenten ifølge de almindelige herom gældende bestemmelser.

Med hensyn til bestemmelsen i stk. 2 henvises til, hvad der i indledningen til bemærkningerne er anført om den overordentlige betydning det har, at der gennemføres mageskifte med det formål at tilvejebringe en mere hensigtsmæssig jordfordeling. Den i bestemmelsen anførte begunstigelse tænkes først og fremmest tilstået i de tilfælde, hvor menighedsrådene indgår på at afgive agerjord mod at få overdraget jorder, der ikke egner sig til udstykningsformål, f. eks. hedearealer til anvendelse til plantage eller marskjord. Men også af hensyn til omkostningsspørgsmålet er sådanne mageskifter af så væsentlig en betydning, at der er grund til at yde et offer for at opmuntre hertil.